

přeložila
Kateřina Klabanová

“

The background of the cover is a light-colored, textured fabric. Three moths are pinned to the fabric with thin black pins. One moth is at the top left, another at the top right, and a third at the bottom center. They are all light-colored with some darker markings on their wings and bodies. A small, white, oval-shaped cocoon is pinned to the left side of the cover. The title and author information are printed in a dark blue color.

Lena
Schätze
*Špína
z tátových
rukou*

” HLAS

Špína z tátových rukou

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Lena Schätte
Špína z tátových rukou – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

EDICE HLAS • SVAZEK 15

Vyšehrad

Lena
Schätze

Špína

z tátových

rukou

přeložila Kateřina Klabanová

Překlad knihy vznikl s laskavým přispěním Goethe-Institutu.

Originally published as *Das Schwarz an den Händen meines Vaters* by Lena Schütte

Copyright © S. Fischer Verlag GmbH,
Frankfurt am Main 2025

Translation © Kateřina Klabanová, 2026

Cover photo © David Clode

ISBN tištěné verze 978-80-267-3495-6

ISBN e-knihy 978-80-267-3499-4 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-267-3529-8 (1. zveřejnění, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-3530-4 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

tátovi

1

Máma nás učí i další věci než jen sedět u stolu rovně nebo říkat *děkuju* a *prosím* a tak, jinačí věci než bráchu. Nám dcerám vštěpuje, že kořalka rovná se trápení. Proti tomu je pivař ještě v pohodě: tancuje a plete se mu jazyk a vyžvaní leccos ze soukromí, ale nakonec se nechá dostrkat do postele a z opice se v klídku vyspí. Jenže jakmile pije chlap něco tvrdšího, je agresivní, vyhledává spory, domů ho vodí policie, pokud teda domů vůbec dorazí. *Chlast jim v makovici dělá paseku*, opakuje nám máma každou chvíli a ťuká si přitom ukazováčkem na spánek. Zároveň nám říká, že když chlap chlastá jenom o víkendu, ještě o nic nejde. Ale kdo pije i ve všední dny, je alkoholik. A k tomu nám vtluoká do hlavy, že každá ženská musí mít peníze stranou, aby mohla odejít. Za uvolněnou dlaždičkou v prádelně, v kozačce ve skříni nebo si je schovat do mrazáku v krabičce s nápisem *čočková polívka*. To-li, aby mohla kdykoliv vytáhnout děti z postele a zdekovat se. Někdy mívám strach, že mě třeba zapomene vzít s sebou, a to pak chodím spát v bundě a v botách.

2

Když se můj přítel vrátí pozdě v noci, táhne z něj alkohol a kouř táboráku, lehne si ke mně na matraci a zamoří dechem pokoj, připomene mi ten pach vždycky tátu.

Máme u sebe doma kartáčky na zuby a věci na spaní. Navzájem si lovíme poštu ze schránky a otevíráme dopisy. Bereme si z obou ledniček, co je tam k snědku, ale nebydlíme spolu. To neklapalo.

Když je pak v neděli u mě a vyspává, luxuju, pouštím nahlas rádio, rámusím po bytě a směju se, když se ptá, jestli bych mu neuvařila kafe. Dělam všechno, abych nebyla jako máma.

Někdy se za mě přítel stydí, když se mu o mně někdo zmíní. Jak jsem vypadala tuhle v hospodě nebo minule na oslavě narozenin. *Pokud takhle pije ženská, je to něco jinýho.*

Když začnu pít, nepiju pálenku. Liju do sebe tlamolepy nejrůznějších barev. Říkám to, co bych střízlivá nikdy neřekla a co už se nedá vzít zpátky. Říkám ségře, že bych si radši hodila mašli než žít tak podělaně maloměšťácky jako ona. Říkám sousedovi, že ho odjakživa tajně miluju, a že jestli to s tou svojí konečně utne, vynosím jí krabice před barák, až se bude stěhovat. Sedím ubulená na dispečinku taxíků, operátorka

mi dává přes ramena vlněnou deku a vaří mi kafe. Spím na chodbě baráku, protože už se klíčem netrefím do zámku. Probouzím se celá poblitá, samá modřina a škrábanec a nevím od čeho.

Ztrácím věci, vyzvedávám si odpoledne kabelky u výčepních, když je najdou při úklidu. Za denního světla se na mě dívají soucitně a já jim děkuju něčím od cesty.

Nechávám na sobě cizí ruce a sama ošmatávám.

V pondělí už to nezvládám do práce, nechávám kvůli tomu umírat babičky, předstírám takovou a-makovou žaludeční nebo střevní infekci a šéfová mumlá *vylež to...*

Kamarádi už mě nezvou, abych se přidala, když si jdou někam sednout.

3

K narozeninám pro mě máma plánuje přespávačku nejlepších kamarádek. V pokojíčku si rozložíme na zem matrace, pijeme brčkem holčičí punč a potom usneme, velká chrápající změť dětí. V noci mě probudí Marlenin jekot. Stojí ve dveřích koupelny a táta leží před vanou a chrní. Zacloumám s ním, štípnu ho do ruky, *vstávej, tati, tady spát nemůžeš*, ale on se ani nehne. Vzbudím mámu a ta ho dokáže vyburcovat, táhne ho do ložnice, zatíná zuby a syčí na něj. Marlene se vyčůrá a jde spát. V pondělí je zase škola. Marlene to nikomu nevykládá. A já jí nikdy neřeknu, jak jsem jí za to vděčná. Ale zbytek školní docházky se za ni rvu.

Poznám to na tátovi už z dálky. Víím, jak to probíhá. Jak se nejdřív usmívá, pak se dívá skelnýma očima, zvedá obočí, až mu odstává, jako by už nepatřilo k obličejí, jak se mu tvář mění v bledou upocenou masku. Sedí potmě v kuchyni, poslouchá Phila Collinse, mluví sám k sobě, někdy brečí. Nevím proč, ale nic z toho mě neděsí. Když se kolem něj plížím, dívá se na mě, ale jako by ten pohled směřoval do něj.

4

Jedeme na dovolenou. Naši mě s bráchou vyzvednou ze školy, kufr auta plní tašky, na zadní sklo se namáčklo moje povlečení se vzorem vesmíru. Ségra už má řidičák, frčí za námi červeným fiátkem a vedle ní sedí její přítel. Na dálnici si máváme a pitvoříme se na sebe. Máma položí tátovi ruku na koleno. Zastavíme u pumpy, protože táta potřebuje na záchod. Trvá mu to celou věčnost, honíme se mezitím na proužku trávníku a já šlápnu do psí hromádky.

Dál už řídí máma, táta mlčí na sedadle spolujezdce, obočí má šejdrem. Brácha usne, leží mi obličejem na klíně, z koutku pusy mu tečou sliny a mně na světlých džínách tmavne flek. Máma se otočí dozadu a přitiskne mi sluchátka těsněji na uši, otočí kolečkem na discmanu, až Bibi Blocksbergová mluví tak hlasitě, že slyším jenom ji. Je to ten díl, kdy Bibi zůstane sama doma a přičaruje si do obýváku slona, jenže ten všechno rozbije na maděru, a když se Barbara Blocksbergová vrátí domů, dopálí ji to. *Když seš taková, připadá mi, že už mě vůbec nemáš ráda, fňuká Bibi. Prosím tě, já tě přece mám ráda pořád,* namítá její máma. Potom spolu odkouzlí slona zpátky do zoo, moje máma se rozbřečí a praští do volantu.

K ubytování dojedeme až za tmy. Táta nás šoupne do postele, já mám na sobě pořád ještě džíny, když mi dekou přikryje kolena. Dech mu čpí, dostanu mokrou a rozplizlou pusu na čelo. *Když seš takovej, připadá mi, že už nás vůbec nemáš rád*, řeknu, ale to už je pryč, už se za ním zabouchly dveře.

5

Když pozdě odpoledne přijde z práce domů, je cítit potem a olejem na mazání strojů. My děti na něj hodinu nesmíme mluvit. Máma tomu říká *tatínkova chvilka* a se syknutím si přikládá ukazováček na rty. Sleduju, jak sedí sám na balkóně, kouří jednu za druhou, pije první pivo a civí do blba.

Pak jde do koupelny a já ten zvuk slyším až do pokojíčku: jak si drhne ruce kartáčkem, rázně a pod tekoucí vodou. Kartáček se zohýbanými štětinami pak leží na umyvadle a kolem je loužička šedivých bublin.

Potom společně večeříme a u stolu je ticho. Jakmile my děti chceme spustit, co jsme přes den zažily, kdo do nás strčil a kdo nám dal pusu na pusu, zpraží nás máma takovým tím pohledem.

A tak zírám na jeho ruce. V pondělí mu zrohovatělá kůže zešedne a v průběhu týdne dál tmavne. V pátek už má špínu zažranou do všech rýh a lůžka nehtů temně rudá. Čistě vypadají, jenom když má dovolenou.

Párkrát se mámy zeptám, co vlastně táta dělá, kam den co den chodí. *No pracovat*, odpoví a dál na prkýnku v kuchyni krájí cibuli. *Na strojích*. Jestli by radši nebyl s námi doma, vyzvídám. *Kdyby to nedělal, nic bysme neměli. Ani tenhle dům, ani ty tvoje jogurtíky v lednici, ani tyhle ponožky s proužkami, vůbec nic.*